Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg: ‘effect op totale organisatie’

Geplaatst op 12 september 2017

Dat doen wat er echt toe doet voor bewoners, naasten en medewerkers. Op elk moment van de dag, op elke plek in en rondom verpleeghuizen. Dat is het doel van de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties. Ongeveer een jaar na de start maakten 33 deelnemende zorgorganisaties op 11 september de balans op tijdens een landelijke inspiratiebijeenkomst. Coördinatoren: ‘met alleen regels afschaffen kom je er niet, het gaat om een andere mindset en van daaruit nieuwe manieren van organiseren.’

Plaatsvervangend VWS-directeur Langdurige Zorg Jaap Janse: “zoals de staatssecretaris bij de start van de beweging ook heeft aangegeven, vinden wij het heel belangrijk dat we dit type beweging alle ruimte geven en ondersteunen. In de sector bestaat het beeld: er kan een heleboel niet en dat komt misschien wel door allerlei regels. Het leuke van deze beweging is dat je tegen elkaar zegt: laten we al die kaders even wegdenken. Je hoeft ze misschien niet meteen af te schaffen maar denk ze eens weg. Hoe zou je dan de zorg willen organiseren?”

Mogelijk maken wat ertoe doet

Een veelbesproken voorbeeld: een bewoner van een verpleeghuis zou met begeleiding naar de kermis kunnen. Maar, denkt een zorgmedewerker met alle goede bedoelingen: dat is misschien niet goed voor mevrouw, die wordt daar mogelijk onrustig van. De zorgmedewerker heeft even later een gesprek met een collega over vragen als: waarom doen wij wat we doen? Waarom doen we het zo? En moet dat zo, is dat echt in het belang van bewoners? Waarin de collega zegt: heb je de bewoner gevraagd of ze zelf naar de kermis wil? Nee. Dat wordt alsnog gedaan: mevrouw wil naar de kermis. Na afloop is ze moe en emotioneel. Maar ook een dag later zegt ze nog: dit had ik niet willen missen.

Bekijk de foto's van de dag op Facebook.

Transparantie en kwetsbaarheid

Om dat wat van waarde is voor bewoners, naasten en medewerkers doorgaand voorop te leren stellen is dus transparantie en kwetsbaarheid nodig. "Niet alleen de succesverhalen vertellen dus, maar ook in gesprek over waar het nog niet goed gaat en hoe dat anders kan," aldus coördinatoren, medewerkers en cliënten(vertegenwoordigers).

Effect op de totale organisatie

Coördinatoren van de verpleeghuizen die vernieuwend werken geven ook aan dat een nieuwe manier van organiseren essentieel is. In plaats van op hogere niveaus plannen ontwikkelen, keren zij hun organisatiefilosofie en organisatievormen om. Door vanuit de praktijk te starten bij de vragen: wat zijn de drijfveren en behoeften van mensen voor wie wij zorgen? Van hun naasten, vrijwilligers en medewerkers? En hoe kunnen we daar met elkaar vorm en inhoud aan geven? Dus ook met de staf en ondersteunende diensten, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid. Dat vraagt los durven laten hoe je gewend bent de zorg, het wonen en leven vorm te geven. En doorgaand met elkaar in gesprek gaan om te komen tot (nieuwe) oplossingen voor wat op dat moment belangrijk is voor mensen. Het vergt ook jezelf steeds opnieuw de vraag stellen: wat betekent dit voor mijn rol?

Dit alles kun je niet plannen en uitrollen. Het gaat om steeds nieuwe antwoorden, inzichten en activiteiten. Met effecten die je niet van tevoren kunt bedenken of voorzien. Bestuurders beschrijven het als een ontwikkelproces dat zij faciliteren. Zodat alle betrokkenen stap voor stap met elkaar op actuele ontwikkelingen in kunnen spelen. Ook dwars door traditionele organisatielijnen en afspraken heen. Die blijken regelmatig belemmerend om directe zeggenschap en eigenaarschap van alle betrokkenen structureel mogelijk te maken. Radicale vernieuwing heeft zo dus effect op de totale organisatie.

Meer weten

- Download het uitgebreide programmaboekje van deelnemers met voorbeelden over hoe zij radicaal vernieuwen

---

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Knellende regels, Overige onderwerpen

Trefwoorden:

Bestuurders, Communicatie, Coördinatoren, Deelnemers, Medewerkers, Projectleiders, Regels, Staf- en ondersteunende diensten, Vrijwilligers